

Program för verksamhet som utförs av privata utförare 2023-2026

Innehåll

1. Bakgrund och regelverk.....	2
1.1 Definitioner	2
1.1.1 Huvudman.....	2
1.1.2 Privata utförare.....	2
1.2 Gamla avtal	2
2. Mål och riktlinjer	3
3. Uppföljning	3
3.1 Plan för uppföljning	4
3.2 Redovisning av uppföljning	4
4. Allmänhetens rätt till insyn.....	4
5. Meddelarfrihet för anställda.....	5

Dokumenttyp:	Program
Dnr:	2023:199
Antagen av:	Kommunfullmäktige
Antagen:	2023-05-10 § 101
Dokumentansvarig:	Utvecklare, stabsavdelningen
Senast reviderad:	

1. Bakgrund och regelverk

I kommunallagen (2017:725) 3 kap. 12§ anges att kommuner får lov att överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till privata utförare. I 5 kap. 3 § anges det att kommunfullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Gentemot kommuninvånarna är kommunen fortsatt ansvarig såsom huvudman, på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Undantag för grundprincipen om att kommunen är huvudman gäller för privata förskolor och skolor, som själva är huvudman för sin verksamhet, om det inte har gjorts en upphandling av barnomsorg och vuxenutbildning. I de fallen ligger huvudmannskapet kvar på kommunen.

1.1 Definitioner

1.1.1 Huvudman

Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett om utförandet sker i egen regi eller av en privat utförare. Därmed är kommunen enligt lag ansvarig för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande och lagenliga kvaliteter till kommunens invånare. Kommunen är dock inte huvudman för fristående skolor och förskolor och dessa omfattas inte heller av detta program för uppföljning och insyn.

1.1.2 Privata utförare

Privata utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande.

Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller att valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) införs samt att avtal tecknas med de privata utförarna. Exempel på privata utförare är aktiebolag, stiftelser, ekonomiska föreningar, enskilda firmor, idéburna organisationer och kooperativa föreningar.

1.2 Gamla avtal

Kraven på insyn, uppföljning med mera som läggs fast i detta program, förändrar ej gällande avtalsrelationer, där villkoren redan är reglerade och avtalen löper på flera år. Det är dock möjligt för parter som vill omfattas av programmet för uppföljning och insyn att omförhandla så att de blir en del av det.

2. Mål och riktlinjer

Kommunfullmäktige ska i samband med varje ny mandatperiod fastställa generella mål och riktlinjer för verksamhet som bedrivs av privata utförare. I

Uddevalla kommun finns kompassriktningar och prioriterade områden uppsatta i kommunfullmäktiges samt respektive nämnds styrkort. Det är dessa som ska vara utgångspunkten vid uppföljning av privata utförare inom ramen för kommunfullmäktiges program för verksamhet som utförs av privata utförare. Uppföljningen ska också följa kommunens riktlinjer för styrning och ledning, för att skapa en gemensam struktur för arbetet med planering, genomförande och utveckling av verksamheten.

Kommunfullmäktige uppdrar åt varje nämnd att med utgångspunkt i detta program ansvara för att säkerställa att utförare inom nämndens ansvarsområde bedriver verksamheten:

- I enlighet med de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla.
- I enlighet med nämndernas dokument för uppföljning och insyn samt reglera på vilket sätt avtal för privata utförare ska följas upp och hur allmänheten ska ges möjlighet till insyn.

Nämnderna ska årligen återkoppla till kommunstyrelsen vid uppsiktspliktsmöte. Uppsiktspliktsmöten äger rum vår och höst och det är under vårmötet som återkoppling sker.

3. Uppföljning

När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Uppföljningen görs i huvudsak av fyra skäl:

- Säkra leverans och kvalitet utifrån gällande avtal.
- Som underlag för förbättrings- och utvecklingsarbete.
- För att identifiera avvikelser från avtal.
- Möjliggöra allmänhetens insyn.

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal som träffas med varje utförare. I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt vid vilken tidpunkt nödvändiga och specificerade uppgifter rapporteras till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter. Avtalet ska också reglera hur kommunens uppföljningar återrapporteras till utföraren och redovisas för allmänheten.

Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som inte strider mot lag eller annan författning. Den information som utföraren lämnar till Uddevalla kommun ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (2018:558) om företagshemligheter.

3.1 Plan för uppföljning

Vid uppsiktspliktsmöte under hösten visar nämnderna med kommunfullmäktiges program som grund en plan för när och på vilket sätt verksamheten ska följas upp kommande år. Planen ska omfatta samtliga privata utförare, bifogas nämndens verksamhetsplan. Planen ska innehålla:

- En sammanfattande beskrivning av nämndens uppföljningsansvar.
- Vad som ska följas upp.
- Vilka former av uppföljning som kommer att tillämpas (tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning, individuppföljning etc)
- Vem eller vilka som ansvarar för att genomföra uppföljningarna.
- Särskilda granskningsområden under året (t.ex. utifrån ett samlat resultat av tidigare uppföljningar).
- Tidplan.
- Former för återkoppling av resultat (till nämnd, till utförare och till allmänhet).

3.2 Redovisning av uppföljning

Vid uppsiktspliktsmöte under våren visar nämnderna resultat för genomförda uppföljningar under föregående år. Vid det tillfället presenteras också en åtgärdsplan i de fall då brister har identifierats i någon verksamhet. Resultaten av föregående års genomförda uppföljningar ska presenteras utifrån följande punkter:

- Graden av uppfyllelse utifrån i avtal fastställda mål och riktlinjer.
- Utvärdering av levererad tjänst.
- Efterlevande av avtalet, inkluderat uppfyllande av uppdragsbeskrivningar, godkännanden och tillstånd för uppdraget.

Utöver den redovisning som görs inom årscykeln för nämndernas planeringsprocess ska kommunen löpande redovisa resultat av lokala och nationella uppföljningar. Huvudsakligen ska redovisning göras på kommunens hemsida.

4. Allmänhetens rätt till insyn

Allmänheten ska ges skälig insyn i verksamheterna. Den information som presenteras av kommunen för respektive utförare ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig. Varje nämnd ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare (8 kap. 18 § KL samt 10 kap 9 § KL).

Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Nämnden ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som inte strider mot lag eller annan författning.

Den information som utföraren lämnar till Uddevalla kommun ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (2018:558) om företagshemligheter

5. Meddelarfrihet för anställda

Varje nämnd ska i avtal med utförare tillförsäkra sig att utföraren i sin verksamhet uppfyller kraven i lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter.